

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 07. decembar 2021.godine

RTS- U "Mišoviću" na lečenju 23 deteta, A blok izlazi iz kovid režima

RTS- Profesor Šakić otkriva koja je vakcina najdelotvornija protiv omikrona

BLIC- "POSTOJE TRI SCENARIJA O OMIKRONU" Dr Kon: Teorija je da je korona prešla na glodare, mutirala, pa se VRATILA NA LJUDE

BLIC- "NALAZIMO SE U OBRUČU OMIKRONA" Mirsad Đerlek: Nema mesta opuštanju, inovativni lekovi biće prekretnica ove pandemije

N1- Mirović u sukobu sa Skupštinom: Odluka o Kliničkom centru Vojvodine nezakonita

DANAS- SZO protiv upotrebe krvne plazme u lečenju kovid-19

DZ VOŽDOVAC- NOVI VAKCINALNI PUNKT

U "Mišoviću" na lečenju 23 deteta, A blok izlazi iz kovid režima

Đorđe Lalošević, načelnik dijagnostičke radiološke službe u Kliničko-bolničkom centru "Dr Dragiša Mišović" navodi da se u B bloku te ustanove trenutno na lečenju nalazi 91 kovid pacijent od kojih je 23 deteta.

Đorđe Lalošević navodi za RTS da A blok Kliničko bolničkog centra "Dr Dragiša Mišović" danas izlazi iz kovid režima, vraća se u redovan rad.

"To si zaista divne vesti, A blok je otvoren od danas i za hitnu službu i za normalne pacijente i mi se nadamo da ćemo da izdržimo i da će uskoro cela bolnica da postane zelena zona", navodi Lalošević.

Ističe da se B blok još uvek zbrinjava kovid pacijente i da se u ovom momentu na bolničkom lečenju nalazi 91 pacijent, od kojih je 23 dece.

"Broj pacijenata se svakodnevno smanjuje jer mi više ne primamo kovid pacijente", objašnjava Lalošević.

Od marta prošle godine kada je krenula epidemija koronavirusa u našoj zemlji do danas na KBC "Dragiša Mišović" zbrinuto je blizu 9.000 obolelih od koviida. Najteži je bio prethodni, treći talas kada su imali oko 4.000 pacijenata od oktobra prošle godine do maja ove godine. A u ovom, četvrtom talasu više od 2.000 pacijenata.

"Treći i četvrti talas bili su izuzetno ozbiljni. Imali smo nekad dnevno i 150 pregleda što skenerom, što sa rendgenom. Ti pacijenti koji su uglavnom dolazili kod nas su bili ozbiljni pacijenti. Nažalost neki od njih su i završili tragično", navodi Lalošević.

Sada je kaže taj broj znatno manji - između 30 i 50 pregleda dnevno.

"Sada na dnevnom nivou radimo između 30 i 50 rendgenskih snimaka pluća. To su pacijenti koji leže koji ne mogu da dođu na skener. Nekoliko puta sam do sada ponavljao da je skener zlatni standard za pregled pluća kod covid pacijenata, međutim pacijenti koji su pod kiseonikom ili koji su na respiratoru oni apsolutno ne mogu da dođu na skener, ili mogu da dođu uz velike komplikacije, tako da njih u ovom momentu pregledamo rendgenski, pokretnim aparatom", navodi Lalošević.

Govoreći o posledicama koje covid ostavlja navodi da lekari još uvek nisu sigurni kakve sve mogu biti.

"Mi još uvek nismo sigurni kakve će posledice da ostavi korona na osobu koju je preležala - da li su to promene na plućima, to ćemo tek videti u narednom periodu. Ali definitivno postoje neke promene koje ostavlja korona i neki moji doktori već imaju taj problem", objašnjava Lalošević.

Ističe da mnogi ne covid pacijenti tokom pandemije nisu mogli da dođu na preglede, dijagnostiku, intervencije i da je sada na njih red.

The screenshot shows the PTC website interface. The main headline is "Profesor Šakić otkriva koja je vakcina najdelotvornija protiv omikrona". The article text states: "Neuroimunolog Boris Šakić, profesor Univerziteta Mckmaster u Hamiltonu u Kanadi, rekao je za RTS da vakcina ne štiti od omikron soja do te mere da zaraženi nema nikakvih simptoma, ali štiti ga od velikih komplikacija i završavanja na respiratoru. Šakić objašnjava da je virus kao čičak sa malim nogicama, kojima se kači na onog ko prođe pored njega i ta šapica najviše mutira. Veliki broj kompanija je napravio vakcinu koja blokira tu šapicu, ali kineska vakcina je napravljena klasičnim putem, ubrizgava se umetvljen virus." Below the article, there is a video player showing a news anchor and a guest. To the right, there is a promotional banner for "ZIMSKJE GUME" tires, with a price tag of "VEĆ OD 2.999 din". The website navigation bar includes "VESTI", "COVID 19", "OKO", "SPORT", "EMISJE", "MAGAZIN", "TV", "RADIO", "MOJA ŠKOLA", "RTS", and "Ostalo".

Profesor Šakić otkriva koja je vakcina najdelotvornija protiv omikrona

Neuroimunolog Boris Šakić, profesor Univerziteta Mckmaster u Hamiltonu u Kanadi, rekao je za RTS da vakcina ne štiti od omikron soja do te mere da zaraženi nema nikakvih simptoma, ali štiti ga od velikih komplikacija i završavanja na respiratoru. Šakić objašnjava da je virus kao čičak sa malim nogicama, kojima se kači na onog ko prođe pored njega i ta šapica najviše mutira. Veliki broj kompanija je napravio

vakcinu koja blokira tu šapicu, ali kineska vakcina je napravljena klasičnim putem, ubrizgava se umrtvljen virus.

Nova omikron varijanta koronavirusa registrovana je u 40 zemalja. Mnoge evropske zemlje beleže najveći broj novozaraženih od početka pandemije, zbog čega pooštravaju mere za nevakcinisane. Međutim, vest koja je uzburkala svetsku javnost glasi - antitela za delta soj koronavirusa ne štite od omikrona i obrnuto, kaže prvi čovek ruskog centra za molekularne genetičke studije. Šta to sada znači, da li su svi koji su stekli antitela posle preležanog kovida 19 bez ikakve zaštite?

Neuroimunolog Boris Šakić, profesor Univerziteta Mekmaster u Hamiltonu u Kanadi, rekao je gostujući u Jutarnjem programu da je konstatacija ruskog naučnika veoma jaka u ovom času.

"Sigurno da kada se aktivira imunološki sistem postoje mnogi mehanizmi koji pružaju otpor virusu koji nisu vezani samo za antitela. Postoje bela krvna zrnca koja se zovu makrofazi, koji mogu da ubiju virus u određenoj meri", naveo je Šekić.

Prema njegovim rečima, stručnjaci smatraju da omikron može da izbegne neke od tih mehanizama, da izbegne i ta antitela koja su stvorena delta varijantom, ili nekom drugom varijantom virusa.

"Međutim, činjenica je i da je prerano da se kaže da su potpuno nekorisna, kao što je rekao ruski naučnik. Naučnici na Zapadu samo smatraju da će odgovor novom soju biti samo umanjen, ali sasvim dovoljan da čovek ne završi na respiratoru u bolnici", istakao je neuroimunolog.

Dodaje da je u Južnoj Africi samo oko 23 odsto vakcinisanih i da je veliki broj ljudi bio izvorište novog soja.

"Vakcinisani možda neće imati kompletnu zaštitu, ali će imati sposobnost da ne završe na respiratoru", ponovio je.

Kako bi onima koji ne znaju medicinu i biologiju objasnio kako izgleda virus, uporedio ga je sa čičkom sa nogicama, koji se kači na onog ko prođe pored njega.

"Veliki broj kompanija je napravio vakcinu koja može da blokira onu malu šapicu koja se kači na drugu ćeliju i na taj način blokira njeno dejstvo. Došlo je do mutacija, koje nastaju u ljudima koji nemaju otpornost na virus. Nastale su 32 mutacije na toj šapici", kaže Šakić.

Napominje da je pretpostavka da antitela koja su napravljena za alfa ili delta soj neće moći da blokiraju tu šapicu, ali virus ima i druge proteine u svojoj ovojnici koji mogu biti stimulus za stvaranje imunološkog odgovora.

"Ako organizam i naša bela krvna zrnca iscepaju virus, ostaju male komponente u njemu, kao što malina ili kupina imaju svoje male delove, kada se razgradi virus, organizam stvara imunološki odgovor na sve te komponente, ne samo na šapicu", istakao je.

Vakcinacija i dalje najbolje sredstvo

Kaže da je kineska vakcina napravljena klasičnim putem, ubrizgava se umrtvljen virus, dok su vakcine sa Zapada napravljene samo za šapicu, koja, nažalost, najčešće mutira.

"Mislim da je vakcinacija i dalje najbolje sredstvo, najvažnije je da čovek ne završi u bolnici", rekao je Šakić zaključujući da je kineska vakcina najdelotvornija protiv novog soja.

Naveo je primer istraživanja iz Slovenije, koje je pokazalo da se kineska vakcina pokazala kao najbolja.

Šakić je napomenuo da vakcina ne štiti od omikron soja u tom smislu da zaraženi nema nikakvih simptoma, ali ga štiti od toga da završi u bolnici i sprečava velike komplikacije.

Kada je reč o vakcini sputnjik V, kaže da i ona ima gen za taj spajk, ali je nosač adenovirus, koji nosi virus Sars KoV 2.

Kaže da su iz "Fajzera" rekli da će biti potrebna tri meseca da se napravi vakcina za omikron. Na pitanje šta ako se za to vreme pojavi nova varijanta, Šakić odgovara da ne bismo kao ljudska vrsta preživeli da nemamo mehanizme da se branimo.

"Neće virus da uništi nas kao čovečanstvo, daleko od toga. Bila je španska groznica, koja je 50 odsto bila fatalna, a ovde se radi o dva do tri odsto smrtnosti, tako da ćemo mi stalno da razvijamo nove mehanizme u svom telu, uz vakcine, kako da se branimo od novih sojeva. Postoji priča da je taj novi soj nastao kombinacijom običnog gripa sezonskog i korone. Ukrstio se u nekom organizmu gde je dobio neke gene od sezonskog gripa i tako promenio svoj izgled", naveo je Šakić.

Naveo je da je omikron dva tri puta zarazniji od delte i veliki je pritisak na zdravstveni sistem jedne zemlje pa ostali pacijenti kojima je potrebna pomoć ostaju nezbrinuti.

Neuroimunolog kaže da je epidemijska situacija u Srbiji trenutno dobra i da su mere dale rezultate, ali se pribojava da će period slava promeniti situaciju.

Naveo je da je on posle "Modernine" i "Fajzerove" vakcine primio kao treću dozu kinesku vakcinu i da će pre polaska u Kanadu primiti još jednu dozu, dodajući da može da se primi posle 21 dana.

Njegova preporuka je da je svaka opcija bolja nego biti nevakcinisan.

"Bilo kojom vakcinom, u bilo koje vreme. Sve zavisi od organizma, bitno je da postoji bilo kakva odbrana", istakao je.

Kada je reč o deci, kaže da su ona potpuno zdrava, da ne postoji nikakvo opterećenje u njihovom životu u smislu stresa i da njihov imunološki sistem nije oslabljen i kada je reč o vakcinaciji smatra da je taj deo populacije veoma važan ne da se ne razboli, nego da ne budu vektori, prenosioци na starije. Smatra da je vakcinacija dece veoma opravdana.

"POSTOJE TRI SCENARIJA O OMIKRONU" Dr Kon: Teorija je da je korona prešla na glodare, mutirala, pa se VRATILA NA LJUDE

Dr Predrag Kon, epidemiolog i član Kriznog štaba govorio je u jutarnjem programu Nove o novom "omikron" soju korona virusa, ali i merama koje će su sada na snazi.

- Situacija je povoljnija nego što smo mislili. U školskim, ali i drugim kolektivima je došlo do stabilizacije, broj zaraženih se održava i blago spušta - rekao je Kon, međutim podsetivši da će "ljudi iz dijaspore svakako doći, situacija će biti dinamična i doneće 'omikron' koji svakako postoji već u EU i SAD i zahvatio 40 - ak zemalja već sada".

- Očekivano je da će "omikron" do kraja meseca doći u Srbiju. Postoji ozbiljan problem što je jako teško iskomunicirati. Imate situaciju na mestima gde je ekstremno visoka vakcinisanost, ali i velika popunjenost bolnica vakcinisanimima - što je i logično, jer što je više vakcinisanih, više vakcinisanih će procentualno biti u bolnicama, i to su oni koji su stariji, imunokompromitovani - rekao je Kon, podsetivši da još uvek nema dovoljno podataka iz istraživanja o efikasnosti različitih vakcina, naglasivši da se jedino za "fajzerovu" zna da je nešto efikasnija od drugih.

On je dodao da su vakcine izuzetno efikasne, i da su stručnjaci iskreno očekivali manju efektivnost vakcina protiv korone.

- Postoji nekoliko teorija o tome šta se desio u Južnoj Africi. Ili je došlo do dugotrajnih infekcija kod kojih se nakupio broj mutacija, ili se radi o imunokompromitovanim osobama kod kojih su se stvorile mutacije, ili je virus otišao u životinjsku vrstu - pominju se glodari teoretski - i da se vratio nazad među ljude i da je tako došlo do velikih mutacija. Ipak, podaci iz Južne Afrike su umirujući - istakao je dodajući da nešto što se kaže "teoretski nije apsolutna istina, i da se to među lekarima zna".

"Mnogi potcenjuju maske, ali ako ih svi nosimo efikasnost je velika"

- Mnogi su pričali da ne treba nositi maske, uključujući i mene. Ipak, maske su potcjenjene - zaštita od maske ako je samo ja nosim da bi se zaštitio je 30 odsto, ali ako je svi nosimo onda je 90 odsto. Osoba koja je vakinisana i nosi masku, minimalna je verovatnoća da će biti zaražena - rekao je Kon.

On je dodao da je preko leta nenošenje maske bila neka vrsta "nacionalnog opredeljenja".

- Preko leta smo imali 'referendum' i apsolutno odbijanje nošenja maski, to je neka vrsta nacionalnog opredeljenja. Verovatno ja ne govorim dovoljno dobro uverljivo, ali ja možda bolje i ne znam. Postoje i lekari koji kažu da maske ne pomažu, a to je apsolutno laž", kazao je Kon.

"NALAZIMO SE U OBRUČU OMIKRONA" Mirsad Đerlek: Nema mesta opuštanju, inovativni lekovi biće prekretnica ove pandemije

Omikron je manje opasan od delta soja korona virusa, tvrdi dr Entoni Fauči. On se poziva na prve izveštaje o novom soju i kaže da su oni važni naučnicima pre nego što donesu zaključak.

Da li ovi rezultati daju razlog za optimizam i da li je novi soj stigao u Srbiju, pitanja su na koja je ovog jutra u „Uranku“ na televiziji K1 dao dr Mirsad Đerlek, državni sekretar u Ministarstvu zdravlja.

- Trenutno imamo više od 1.000 obolelih od korone dnevno, i to je ozbiljna brojka koja ukazuje na to da nema mesta opuštanju – rekao je dr Đerlek u „Uranku“. – I dalje je na delu ozbiljna borba i naš zdravstveni sistem spreman je da u toj borbi istraje. Kod mene provejava optimizam da će 2022. biti mnogo povoljnija godina, jer se nadam da će i ova kao i sve druge pandemije oslabiti nakon dve godine. I naučnici se trude da nam budu dostupne efikasne vakcine i inovativni lekovi.

Kada je o lekovima reč, Đerlek je kazao da ćemo ih u Srbiji imati tokom ovog meseca.

- Inovativni lekovi će biti prekretnica u borbi sa virusom korona. Nama do kraja decembra stiže 10.000 doza „molnupiravir“ leka kompanije „Merk“, kao i „Fajzerov“ lek - najavio je Đerlek na K1.

Omikron soj još uvek nije registrovan u Srbiji, ali državni sekretar kazao je da će on sigurno stići.

- Nalazimo se u „obruč“, jer je omikron registrovan u Rumuniji, Hrvatskoj i Crnoj Gori. Korona nas stalno iznenađuje i moramo biti spremni za najgori scenario. Ni delta soj u početku nije davao tešku kliničku sliku. Niko sa sigurnošću ne može kazati šta će se dešavati u narednim mesecima. Još je rano govoriti o efikasnosti vakcina kada je o omikron soju reč. Novi soj daje razloga za zabrinutost, ali nema mesta panici.

Obavezna vakcinacija

Mirsad Đerlek kazao je da se o obaveznoj vakcinaciji razgovara u Kriznom štabu, ali da nije realno očekivati da će se ta mera sprovesti.

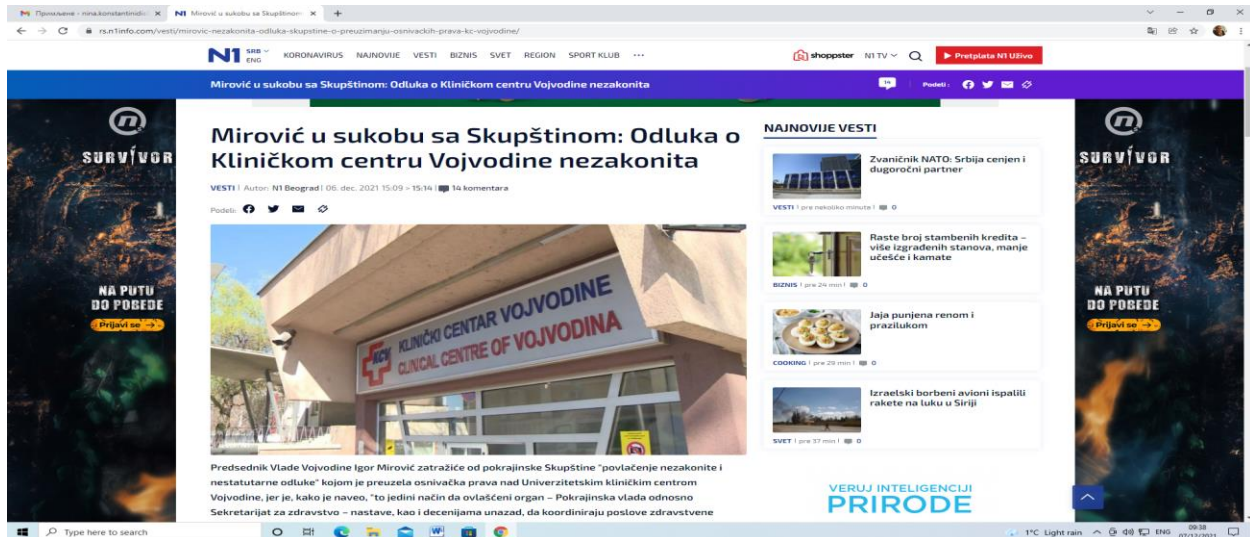
- Očekuju nas brojni epidemiološki rizici u narednom periodu, dva Božića i Nova godina, veliki broj naših državljana doći će iz inostranstva za praznike. Moramo da se pomirimo sa činjenicom da ćemo sa koronom morati da živimo. I dalje smo na procentu od 58 do 59 odsto vakcinisanog punoletnog stanovništva – kazao je dr Đerlek u „Uranku“. – U Srbiji se sprovode istraživanja da li će nam biti potrebna i četvrta doza vakcine.

Manjak vakcina u svetu

Postoji manjak vakcina u svetu ali to građane Srbije ne treba da brine, kazao je državni sekretar.

- Imamo redovnu isporuku „Fajzer“ vakcina, a u „Torlaku“ smo proizveli milion i po doza Sputnik V vakcina. Daj Bože da sve te vakcine iskoristimo. Uvek smo bili solidarni i nećemo dozvoliti da vakcinama istekne rok trajanja i da ih bacimo. Podelićemo ih onima koji žele da ih prime – kazao je dr Đerlek u „Uranku“.

Mirović u sukobu sa Skupštinom: Odluka o Kliničkom centru Vojvodine nezakonita

Predsednik Vlade Vojvodine Igor Mirović zatražiće od pokrajinske Skupštine "povlačenje nezakonite i nestatutarne odluke" kojom je preuzela osnivačka prava nad Univerzitetskim kliničkim centrom Vojvodine, jer je, kako je naveo, "to jedini način da ovlašćeni organ – Pokrajinska vlada odnosno Sekretarijat za zdravstvo – nastave, kao i decenijama unazad, da koordiniraju poslove zdravstvene zaštite u najreferentnijoj ustanovi u Vojvodini i jednoj od najreferentnijih u Srbiji".

Mirović je, kako je objavljeno na sajtu pokrajinske vlade, rekao da je odlukom od 30. novembra, „prekršen Zakon o zdravstvenoj zaštiti i Statut APV i time uneta konfuzija u organizaciju dela zdravstvenog sistema i to u najvažnijoj ustanovi – Kliničkom centru“.

„Odluka je doneta sa neskrivenim ciljem da se izvrši pritisak na upravu UKCV da sakrije nezakonitosti uočene u radu Klinike za infektivne bolesti, koja je primala kovid pacijente i nakon otvaranja nove bolnice na Mišeluku, iako to nije smela prema zdravstvenim propisima i uputstvima. Posledica toga je, na osnovu stručnog nadzora, jedan broj novoobolelih pacijenata koji su bili u kontaktu sa lečenima mimo uputstava, a da to nisu znali, niti je znao deo zaposlenih jer nije bila označena tzv. crvena zona i nisu primenjivana druga epidemiološka pravila“, naveo je Mirović u saopštenju.

Dodaje da je „nakon opravdane i stručne reakcije uprave Univerzitetskog kliničkog centra prema odgovornima, nastupila politizovana reakcija Skupštine AP Vojvodine, odnosno pokrajinskih poslanika od kojih velika većina nije istinito informisana o čemu se zaista radi“.

„Posebno je zapanjujuće što je ovaj, strogo zdravstveno-stručni problem, iskorišćen za širenje neistina, obmanjivanje najvišeg državnog rukovodstva i političku kampanju većeg broja aktera u političkom životu“, navodi on.

Dodaje da su pokrajinska vlada i resorni sekretarijat spremni da stručnoj i najširoj javnosti stave na uvid sva dokumenta koja pokazuju zabrinjavajuće postupanje odgovornih i jasne nalaze nadležnih u vezi sa ovim slučajem.

Mediji su nedavno pisali da je Mirović zbog sukoba unutar SNS oko Kliničkog centra Vojvodina podneo ostavku, što je on demantovao.

SZO protiv upotrebe krvne plazme u lečenju kovid-19

Svetska zdravstvena organizacija savetovala je da se krvna plazma osoba koje su se oporavile od kovid-19 ne koristi za lečenje onih koji su bolesni, pošto trenutno dostupni podaci pokazuju da to ne poboljšava šanse za preživljavanje niti smanjuje potrebu za respiratorom.

Hipoteza za korišćenjem krvne plazme jeste da bi antitela koja sadrži mogla neutralizovati korona virus, zaustavljajući ga u repliciranju i oštećenjima tkiva, prenosi Radio slobodna Evropa (RSE).

Nekoliko studija koje su testirale krvnu plazmu nisu pokazale vidljivu korist za lečenje pacijenata teško obolelih od kovid-19. Ispitivanje sa sedištem u SAD-u prekinuto je u martu nakon što je ustanovljeno da plazma verovatno neće pomoći obolelim od korona virusa.

Panel međunarodnih stručnjaka dao je snažnu preporuku protiv upotrebe plazme kod pacijenata koji nemaju teške bolesti, saopštili su iz SZO. Takođe su savetovali da se ne koristi kod pacijenata s teškim i kritičnim bolestima, osim u kontekstu sporadičnog kontroliranog ispitivanja.

Ovaj metod je takođe skup i dugotrajan u primeni, naveli su iz SZO. Preporuka objavljena u Britiš medikal džornal (Britishh Medical Journal) zasnovana je na dokazima iz 16 ispitivanja koja su uključivala i 16.236 pacijenata sa lakšom, teškom i kritičnom zarazom korona virusa.

НОВИ ВАКЦИНАЛНИ ПУНКТ Стадион Шопинг Центар

Како би доступност вакцинације била што већа, Дом здравља „Вождовац“ отвара још један вакцинални пункт у Стадион Шопинг Центру, ул. Заплањска 32.

Процес вакцинације ће се одвијати на другом спрату, са радним временом сваког дана од 12 до 20 часова, сем 7.12.2021. када ће радно време бити од 9 до 17 часова. Грађани ће моћи да бирају између вакцине Синофарм кинеског произвођача и немачко-америчког PfizerBionTech-а, без обзира да ли је прва, друга или трећа доза.

Подсећамо да су и даље доступни и вакцинални пунктови у насељу Степа Степановић, ул. Шумадијске дивизије 10-14 - вакцинација се обавља радним данима од 13 до 19 часова (доступне вакцине Синофарм и PfizerBionTech) и у централном објекту Дома здравља „Вождовац“, улица Устаничка 16 - вакцинација се обавља радним данима од 08 до 14 часова, суботом и недељом од 8 до 17 часова (доступне вакцине Синофарм, PfizerBionTech и Спутњик V).

Јасно је да се ситуација с пандемијом вируса корона врло брзо мења и на нама је велика одговорност да се постарамо да у највећој могућој мери заштитимо здравље сваког појединца што овим новим мерама и чинимо.